Ligj për libra shkollorë në arsimin fillor dhe të mesëm

TEKST I KONSOLIDUAR ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut" nr. 3/2025 dhe 74/2025).

I. DISPOZITAT E PËRGJITHSHME

Neni 1

Ky ligj rregullon përgatitjen, përzgjedhjen, miratimin, nxjerrjen dhe heqjen nga përdorimi i teksteve shkollore për shkollat fillore dhe të mesme (në tekstin e mëtejmë: shkolla).

Neni 2

(1) Teksti shkollor, në kuptim të këtij ligji, është mjet mësimor bazë, i cili përdoret në procesin arsimor në shkolla me qëllim të përvetësimit të njohurive, aftësive, sistemit të vlerave, qëndrimeve dhe nxitjes së të menduarit kritik, avancimit të njohurive dhe zhvillimin e aftësive intelektuale të nxënësve dhe përmbajtjet e të cilave janë në përputhje me kurikulën dhe planprogramin e arsimit fillor ose të mesëm.

(2) Teksti shkollor mund të jetë në formë të shtypur, elektronike dhe/ose digjitale.

(3) Teksti shkollor në formë elektronike, në kuptim të këtij ligji, nënkupton tekstin shkollor në formë elektronike që është identik me tekstin shkollor në formë të shtypur.

(4) Teksti shkollor në formë digjitale, në kuptim të këtij ligji, nënkupton tekstin shkollor në formë elektronike, i cili është identik me tekstin shkollor në formë të shtypur, por është i pasuruar me përmbajtje multimediale që plotëson tekstin/mësimin bazë me filma, animacion, prezantime video, galeri imazhesh, detyra, detyra interaktive etj.

(5) Ministria e Arsimit dhe Shkencës (në tekstin e mëtejmë: Ministria) e ngarkon tekstin shkollor në formë elektronike dhe/ose digjitale në platformën elektronike për tekstet shkollore, të cilën e themelon ministria.

Neni 3

(1) Tekstet shkollore lëshohen në gjuhën maqedonase dhe shkrimi i tij cirilik.

(2) Për nxënësit nga bashkësitë të cilët mësimin e ndjekin në gjuhë dhe alfabet të ndryshëm nga gjuha maqedonase dhe shkrimi i saj cirilik, tekstet shkollore lëshohen në gjuhën dhe shkrimin në të cilin zhvillohet mësimi.

(3) Tekstet shkollore të gjuhëve të huaja botohen në gjuhën dhe shkrimin të cilit i referohen, sipas lëndës.

(4) Për nxënësit me aftësi të kufizuara, përdoren tekste shkollore, përmbajtja dhe/ose forma e të cilave u përshtaten aftësive, nevojave dhe mundësive të tyre.

(5) Mënyra e prodhimit të teksteve nga neni 2 i këtij ligji përcaktohet me konceptin për përpilimin e tekstit (në tekstin e mëtejmë: koncepti), të cilin e përgatit Byroja për zhvillimin e arsimit (në tekstin e mëtejmë: Byroja) dhe Qendra për Zhvillimin e Arsimit Profesional (në tekstin e mëtejmë: Qendra), e caktohet nga Ministri i Arsimit dhe Shkencës (në tekstin e mëtejmë: Ministri).

(6) Mënyrën e përshtatjes së teksteve nga paragrafi (4) i këtij neni e përcakton ministri, me propozimin e shkollave me qendër burimore.

Neni 4

(1) Teksti mësimor përgatitet në përputhje me Konceptin, planin dhe planin mësimor për një lëndë në arsimin fillor, përkatësisht arsimin e mesëm.

(2) Koncepti përcakton bazat shkencore-profesionale dhe metodologjike të tekstit shkollor, funksionet edukative zhvillimore, bazat për motivim dhe mësim të pavarur, standardet didaktike-metodike për përzgjedhjen dhe sistemimin e përmbajtjeve, tekste shtesë, bashkëngjitje vizuale, si dhe përshtatshmëria e gjuhës sipas moshës së nxënësve dhe ndërtimit të kulturës gjuhësore, si dhe standardeve teknike që botuesi është i detyruar të zbatojë gjatë krijimit të një teksti shkollor.

Neni 5

(1) Për një lëndë mësimore miratohet një tekst shkollor për përdorim.

(2) Shkolla duhet ta përdorë tekstin e miratuar nga paragrafi (1) i këtij neni në pesë vitet e ardhshme shkollore, përveç teksteve për klasën e parë, të dytë dhe të tretë, të cilat blihen çdo vit.

(3) Me përjashtim nga paragrafi (1) i këtij neni, në konceptin për arsimin bazë, konceptin për arsimin e mesëm dhe konceptin për arsimin dhe aftësimin e mesëm profesional, përcaktohet se për cilat lëndë mësimore nuk përdoret teksti shkollor.

Neni 6

(1) Tekstet shkollore për nxënësit e shkollave publike fillore dhe të mesme janë falas.

(2) Mjetet për tekstet shkollore nga paragrafi (1) i këtij neni sigurohen nga buxheti i Ministrisë, donacionet, kreditë dhe legatë.

(3) Botuesi ka detyrimin që tekstin e miratuar ta vërë në shitje të lirë në mënyrë që ai të jetë në dispozicion të studentëve, me një çmim që nuk është më i lartë se çmimi i blerjes me të cilin Ministria ka blerë tekstin shkollor për vitin aktual shkollor.

II. KOMISIONI KOMBËTAR I TEKSTEVE MËSIMORE

Neni 7

(1) Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut (në tekstin e mëtejmë: Qeveria), me propozim të ministrit themelohet Komisioni Kombëtar për tekstet shkollore për arsimin fillor dhe të mesëm (në tekstin e mëtejmë: Komisioni Kombëtar).

(2) Komisioni Kombëtar përbëhet nga 21 anëtarë të emëruar dhe të shkarkuar nga Qeveria, përkatësisht: katër anëtarë nga institucionet e arsimit të lartë dhe shkencor nga lëmia e gjuhëve, tre anëtarë nga institucionet e arsimit të lartë dhe shkencorë nga fusha e shkencave shoqërore dhe humane, katër anëtarë nga institucionet e arsimit të lartë dhe shkencor në fushën e shkencave natyrore, matematikës dhe teknologjisë, tre anëtarë nga institucionet e arsimit të lartë dhe shkencor në fushën e artit dhe sportit dhe

shtatë anëtarë nga shkollat fillore dhe të mesme nga radha e arsimtarëve.

(3) Qeveria e emëron kryetarin dhe zëvendëskryetarin e Komisionit Kombëtar nga radhët e anëtarëve nga paragrafi (2) i këtij neni.

(4) Me rastin e emërimit të anëtarëve të Komisionit Kombëtar zbatohet parimi i përfaqësimit adekuat dhe të drejtë të komuniteteve në Republikë, duke marrë parasysh gjuhët në të cilat zhvillohet mësimi në arsimin fillor dhe të mesëm, pa cenuar kriteret të përcaktuara me këtë ligj.

(5) Kryetari, zëvendëskryetari dhe anëtarët e Komisionit Kombëtar emërohen për një mandat katërvjeçar dhe mund të emërohen edhe një herë radhazi.

(6) Nëse një anëtar i Komisionit Kombëtar nuk merr pjesë, përkatësisht nuk e arsyeton mungesën e tij në tri seanca radhazi, ministri i paraqet Qeverisë propozim për shkarkimin e tij.

(7) Kryetari, nënkryetari dhe anëtarët e Komisionit Kombëtar kanë të drejtë në kompensim për punën në Komisionin Kombëtar, masën e të cilit e cakton Qeveria, në bazë të pjesëmarrjes në seancat e Komisionit Kombëtar.

Neni 8

(1) Komisioni Kombëtar e rregullon punën e tij me rregullore të punës, për të cilën ministri jep pëlqimin.

(2) Komisioni Kombëtar duhet të mbajë procesverbal për seancat e mbajtura.

(3) Për punën e tij, Komisioni Kombëtar përgatit një raport vjetor dhe ia paraqet Qeverisë, jo më vonë se data 31 janar e vitit aktual për vitin paraardhës.

(4) Punën profesionale-administrative për Komisionin Kombëtar e kryen Shërbimi Pedagogjik.

Neni 9

Komisioni Kombëtar kryen këto detyra :
- për vlerësimin e doreshkrimeve dhe teksteve shkollore nga baza e recensentëve nga fusha përkatëse shkencore,
- nëse në bazën e recensentëve nuk ka kandidat nga fusha e përshtatshme shkencore, zgjedh recensentët për komisionin recensues për doreshkrimet e teksteve shkollore. nga radhët e mësuesve në arsimin fillor, të mesëm dhe të lartë, të cilët plotësojnë kërkesat për recensues të doreshkrimeve të teksteve shkollore,
- nëse konstaton se është e nevojshme të përfshihen profesionistë/ekspertë nga fusha e parandalimit dhe mbrojtjes nga diskriminimi për një lëndë mësimore të caktuar, ai aplikon me shkrim për marrjen e mendimit pranë institucioneve kompetente, në përputhje me ligjin.
- nga radhët e anëtarëve të tij cakton një anëtar raportues i cili i paraqet raport Komisionit Kombëtar për një tekst shkollor, bazuar në vlerësimet e ekspertëve të doreshkrimeve për tekstet shkollore sipas lëndëve përkatëse nga komisioni recensues për doreshkrimet e teksteve shkollore, si dhe nga mendimi i Byrosë, përkatësisht Qendra,
- shqyrton vlerësime pozitive nga kolegët e doreshkrimeve të teksteve shkollore sipas lëndëve përkatëse nga komisionet recensuese për doreshkrimet e teksteve shkollore dhe mendimet e Byrosë, d.m.th. dhe vendos nëse eksperti vlerësimet, d.m.th. opinionet, si dhe raporti i tekstit shkollor nga anëtari njoftues, do të pranohen ose jo,
- nëse konsideron se ka lëshime dhe mospërputhje thelbësore në vlerësimin profesional të doreshkrimeve

të teksteve shkollore pasi lëndët përkatëse nga komisionet recensuese për dorëshkrimet e teksteve, mund të mos e pranojnë të njëjtën, të shpërndajë komisionin recensues për dorëshkrimet e teksteve dhe të formojë një ekip ekspertësh të përbërë nga të paktën tre anëtarë nga radhët e mësuesve në arsimin fillor, të mesëm dhe të lartë, të cilët zgjidhen nga baza e recensentëve që kryejnë riekspertimin e dorëshkrimeve të teksteve shkollore,
- sjell për vendimin dhe miratimin dhe përdorimin e teksteve shkollore, në arsimin fillor dhe të mesëm ose një vendim për të mos zgjedhur një dorëshkrim për një tekst shkollor,
- kryen punë të tjera të përcaktuara me ligj.

III. MIRATIMI, PËRDORIMI DHE TËRHEQJA E TEKSTEVE SHKOLLORE

Neni 10

(1) Autori i tekstit shkollor është shtetas i Republikës së Maqedonisë së Veriut, me arsim të lartë të përfunduar, i cili ligjëron/ka dhënë lëndë nga fusha e njëjtë ose përkatëse për të cilën është dedikuar teksti dhe që ka së paku dhjetë vjet përvojë pune si mësimdhënës ose bashkëpunëtor në arsimin e lartë, d.m.th. si mësimdhënës në arsimin fillor ose të mesëm në një lëndë nga fusha e njëjtë ose përkatëse për të cilën është menduar teksti shkollor.

(2) Me përjashtim të paragrafit (1) të këtij neni, autor i tekstit shkollor mund të jetë edhe shtetas nga Republika e Maqedonisë së Veriut, me arsim të lartë të kryer, i cili ligjëron / ka ligjëruar një lëndë nga fusha e njëjtë ose përkatëse për të cilën është menduar teksti dhe që ka më pak se dhjetë vjet përvojë pune si mësimdhënës ose bashkëpunëtor në arsimin e lartë, dmth si mësues në arsimin fillor ose të mesëm sipas lëndës nga fusha e njëjtë ose përkatëse për të cilën synohet teksti shkollor, për lëndët mësimore gjuhë dhe kulturë të komunitetit serb, boshnjak, vllah, turk ose rom, si dhe lëndët mësimore që futen për herë të parë në mësimdhënie.

(3) Me përjashtim të paragrafit (1) të këtij neni, kushtet nga paragrafët (1) dhe (2) të këtij neni nuk vlejnë për autorin/ët e teksteve shkollore në gjuhë të huaj.

Neni 11

(1) Autori i tekstit nuk mund të punësohet në Ministri, Byro, Shërbimin Pedagogjik, Agjencinë Kombëtare për Programet Arsimore Evropiane dhe Lëvizshmërinë, Inspektoratin Arsimor Shtetëror, Qendër, Qendrën e Provimeve Shtetërore, Qendrën për arsimin e të rriturve dhe Administratës për Zhvillim dhe promovim të arsimimit të gjuhëve të pjesëtarëve të komuniteteve.

(2) Autor i tekstit nuk mund të jetë kryetari, zëvendëskryetari dhe anëtari i Komisionit Kombëtar, si dhe kryetari dhe anëtari i komisionit recensues për dorëshkrime të teksteve shkollore.

Neni 12

(1) Byroja, përkatësisht Qendra, planet mësimore dhe programet mësimore për të cilat duhet të sigurohet tekst shkollor, i dorëzon në Shërbimin Pedagogjik.

(2) Shërbimi Pedagogjik, në rast të përcaktimit të planprogrameve dhe plan-programeve të reja nga paragrafi (1) të këtij neni, ose nëse ndryshohen ose plotësohen më shumë se 30% të planeve mësimore dhe programeve mësimore ekzistuese, shpall konkurs për libra shkollor (në tekstin e mëtejmë: Konkursi), në ueb faqen e Ministrisë dhe zgjat së paku dy e maksimumi gjashtë muaj.

(3) Në konkurs përcaktohen kushtet që duhet të plotësojë botuesi dhe standardet që duhet të plotësojë teksti shkollor, në përputhje me Konceptin.

(4) Botuesi mund të marrë pjesë në konkurs vetëm me një dorëshkrim për tekst shkollor për një lëndë.

Neni 13

(1) Botuesi i tekstit shkollor në Konkurs oferton në mënyrë anonime dhe duhet të dorëzojë në Shërbimin Pedagogjik dokumentacionin e mëposhtëm:
- dëshmi për veprimtarinë e regjistruar botuese prej të paktën pesë vjetësh;
- të dhënat për numrin e telefonit, adresën elektronike dhe adresën e zyrës qendrore;
- emri dhe mbiemri i autorit/ve;
- për autorët vërtetim ose diplomë për arsimin e kryer përkatës në origjinal ose kopje të noterizuar dhe për autorët që kanë mbaruar shkollimin jashtë vendit, vendim për njohjen e kualifikimit të huaj të arsimit të lartë, të lëshuar nga Ministria;
- çertifikatë për përvojën e punës për autorin/at e lëshuar nga Fondi për sigurim pensional dhe invalidor të Maqedonisë së Veriut;
- një deklaratë nga autori/at që plotësojnë kërkesat në përputhje me nenin 10 të këtij ligji;
- një deklaratë nga autori/ët që dorëshkrimet janë kontrolluar nga pikëpamja përmbajtjesore dhe teknike, se informacioni i shkarkuar është i referuar dhe se nuk është plagjiaturë;
- nëse emri dhe mbiemri i autorit/ëve ndryshon nga emri dhe mbiemri i treguar në certifikatën ose diplomën e arsimit të përfunduar, i bashkëngjitet dëshmia e identitetit të të dhënave;
- një deklaratë për redaktimin gjuhësor të tekstit ose një vërtetim të dhënies së provimit për korrektor, në origjinal ose kopje të noterizuar;
- një deklaratë nga botuesi i të drejtave të autorit të siguruar për ilustrimet në dorëshkrim dhe
- dorëshkrim për tekstin shkollor i përpunuar artistikisht dhe grafikisht dhe i redaktuar gjuhësor në formën e një dorëshkrimi në pesë kopje në formë të shtypur dhe një kopje në formë elektronike.

(2) Dokumentacioni nga paragrafi (1) i këtij neni, Shërbimit Pedagogjik i dorëzohet në paketë të mbyllur me shënimin "mos hap".

(3) Nëse dorëshkrimi për tekstin mësimor miratohet, botuesi është i detyruar që në formë elektronike t'ia dorëzojë Shërbimit Pedagogjik të redaktuar profesionalisht, artistikisht dhe grafikisht, më së voni brenda 15 ditëve nga data e miratimit të dorëshkrimit të tekstit shkollor.

(4) Nëse asnjë botues nuk konkurron në Konkurs ose botuesit e regjistruar nuk i plotësojnë kërkesat, shpallet konkurs i ri, gjegjësisht konkurs.

Neni 14

(1) Drejtori i Shërbimit Pedagogjik nga radhët e nëpunësve administrativë të punësuar në Shërbimin Pedagogjik, në afat prej tri ditësh nga përfundimi i Konkursit, formon Komisionin për kriptim dhe verifikim të
dokumentacionit të pranuar (në tekstin e mëtejmë: Komisioni për enkriptim dhe verifikim, nga neni (13) paragrafi (1) i këtij ligji.

(2) Anëtarët e Komisionit të Enkriptimit dhe Verifikimit nënshkruajnë deklaratën e konfidencialitetit.

(3) Komisioni i kodifikimit dhe verifikimit nëpërmjet Shërbimit Pedagogjik, brenda tre ditëve nga dita e verifikimit dhe enkriptimit të dokumentacionit të marrë, dorëshkrimet e teksteve të koduara ia dorëzon

komisionit recensues për dorëshkrimet e teksteve, të krijuar nga Komisioni Nacional dhe Byrosë, pra në Qendër.

(4) Byroja, përkatësisht Qendra, nëse nuk ka vërejtje për dorëshkrimin e teksteve shkollore, në afat prej shtatë ditësh nga dita e pranimit të dorëshkrimeve të teksteve, i paraqet ekspertizë Shërbimit Pedagogjik

(5) Nëse Konkursit i dorëzohet vetëm një dorëshkrim për tekstin shkollor, dhe Byroja, përkatësisht Qendra ka komente për dorëshkrimin e tekstit shkollor para dorëzimit të ekspertizës, ato ia dorëzon Shërbimit Pedagogjik. Shërbimi Pedagogjik, nëpërmjet Komisionit të Kodimit dhe Verifikimit, ia dërgon komentet botuesit. Botuesi është i detyruar që brenda 14 ditëve nga dita e marrjes së vërejtjeve nga Byroja, përkatësisht Qendra, të veprojë sipas tyre dhe të dorëzojë dorëshkrimin e tekstit të korrigjuar në Komisionin e Kodimit dhe Verifikimit. Byroja, brenda pesë ditëve nga marrja e dorëshkrimit të tekstit të korrigjuar, jep ekspertizë dhe ia paraqet Shërbimit Pedagogjik.

(6) Komisioni recensues për dorëshkrimet e teksteve shkollore bën vlerësimin e ekspertizës së dorëshkrimeve të teksteve shkollore, pasi të jetë dhënë ekspertiza pozitive nga Byroja, përkatësisht Qendra, në përputhje me Metodologjinë për vlerësimin e teksteve shkollore dhe nëse nuk ka komente, në afat prej 14 ditësh. nga dita e themelimit të komisionit recensues për dorëshkrimet e teksteve shkollore ia paraqet mendimin Shërbimit Pedagogjik.

(7) Nëse në konkurs paraqitet vetëm një dorëshkrim për tekstin shkollor dhe komisioni recensues për dorëshkrimin e tekstit shkollor ka komente para paraqitjes së mendimit të ekspertit, ato ia paraqet Shërbimit Pedagogjik. Shërbimi Pedagogjik, nëpërmjet Komisionit të Kodimit dhe Verifikimit, ia dërgon komentet botuesit. Botuesi është i detyruar brenda 14 ditëve nga dita e marrjes së komenteve nga komisioni recensues për dorëshkrimin e tekstit shkollor, të heqë komentet dhe të dorëzojë dorëshkrimin e korrigjuar. Komisioni recensues për dorëshkrimin e tekstit shkollor i paraqet mendim Shërbimit Pedagogjik brenda pesë ditëve nga marrja e dorëshkrimit të korrigjuar.

(8) Nëse Byroja, gjegjësisht Qendra ose komisioni recensues për dorëshkrimin e tekstit shkollor, nuk ka ekspertizë pozitive për dorëshkrimin e tekstit shkollor, procedura për atë dorëshkrim ndërpritet.

(9) Shërbimi Pedagogjik, pasi merr dy mendimet pozitive të ekspertëve nga Byroja, përkatësisht Qendra dhe komisioni recensues për dorëshkrimet e teksteve shkollore, i dorëzon ato me dorëshkrimin e tekstit në Komisionin Kombëtar, i cili cakton nga radhët e tij një anëtar njoftues, i cili ia paraqet raportit të Komisionit Kombëtar për mendimet e ekspertëve për dorëshkrimet e teksteve mësimore për lëndën mësimore nga komisioni recensues për dorëshkrimet e teksteve shkollore dhe Byroja, pra Qendra.

(10) Anëtari njoftues, në afat prej dhjetë ditësh nga dita e marrjes së dy mendimeve pozitive të ekspertëve për dorëshkrimet e teksteve shkollore nga komisioni recensues për dorëshkrimet e teksteve shkollore dhe nga Byroja, gjegjësisht Qendra, si dhe dorëshkrimet e teksteve shkollore, jep një raporti.

(11) Komisioni Kombëtar shqyrton mendimet e ekspertëve për dorëshkrimet e teksteve shkollore në lëndët përkatëse nga komisionet recensuese për dorëshkrimet e teksteve dhe nga Byroja, përkatësisht Qendra, si dhe dorëshkrimet e teksteve shkollore dhe vendos pranimin ose jo të mendimeve të ekspertëve dhe raportin nga anëtari njoftues për t'i pranuar ato.

(12) Komisioni Kombëtar me votim publik vendos për miratimin dhe përdorimin e tekstit shkollor ose për moszgjedhjen e dorëshkrimit të tekstit shkollor. Vendimi mund të jepet edhe në formën e një dokumenti elektronik që dorëzohet në profilin e përdoruesit në Portalin Kombëtar për shërbimet elektronike ose në një pikë për shërbimet, në përputhje me rregulloret në fushën e menaxhimit elektronik dhe shërbimeve elektronike dhe në fushën e dokumenteve elektronike, identifikimit elektronik dhe shërbimeve

konfidenciale.

(13) Kundër vendimit për miratimin dhe përdorimin e tekstit shkollor ose vendimin për moszgjedhjen e dorëshkrimit për mësim të Komisionit Kombëtar, në afat prej 15 ditësh nga dita e marrjes së vendimit, mund t'i bëhet ankim për vendim Komisionit Shtetëror - marrja në procedurë administrative, procedurë nga marrëdhënia e punës dhe mbikëqyrja inspektuese në shkallën e dytë.

(14) Ankesa nga paragrafi (13) i këtij neni mund të paraqitet edhe në formë elektronike duke përdorur mjet elektronik të identifikimit përmes portalit kombëtar për shërbime elektronike ose përmes ndërmjetësit për shërbime administrative për mjete elektronike, në pajtim me rregulloret në fushën e menaxhimit elektronik dhe shërbimeve elektronike në fushën e dokumenteve elektronike, identifikimit elektronik dhe shërbimeve konfidenciale.

(15) Shërbimi Pedagogjik, pas marrjes së vendimit për miratimin dhe përdorimin e tekstit shkollor, tekstin e miratuar e fut në Katalogun e teksteve të miratuara.

(16) Teksti shkollor për të cilin është marrë vendim për miratim dhe përdorim përdoret në formë digjitale pas mendimit pozitiv të marrë më parë nga Byroja, përkatësisht Qendra.

(17) Nëse Komisioni Kombëtar vendos të mos zgjedhë një dorëshkrim për tekst shkollor, shpallet konkurs i ri, pra konkurse.

Neni 15

(1) Shërbimi Pedagogjik mban bazën e të dhënave të recensentëve.

(2) Mënyra e regjistrimit në bazën e të dhënave të recensentëve, mënyrën e punës dhe masën e kompensimit të recensentëve i përcakton ministri.

(3) Lartësinë e kompensimit nga paragrafi (2) i këtij neni e cakton ministri në bazë të numrit të dorëshkrimeve të recensionuara për tekstet shkollore, përkatësisht të teksteve të gjuhëve të huaja.

(4) Komisioni Kombëtar nga baza e recensentëve nga paragrafi (1) i këtij neni, formon komision recensues për dorëshkrimet e teksteve shkollore i cili jep mendim ekspert për dorëshkrimet e teksteve shkollore nga lënda përkatëse, në pajtim me Metodologjinë për vlerësimin e teksteve shkollore hartuar nga Byroja, në bashkëpunim me Qendrën, dhe përcaktohet nga ministri.

(5) Komisioni recensues për dorëshkrimet e teksteve shkollore përbëhet nga tre anëtarë, përkatësisht:
- dy recensues, mësues nga kolegjet e formimit të mësuesve për lëndën për të cilën është menduar teksti dhe me të paktën dhjetë vjet përvojë në mësimdhënie dhe
- një mësues recensent nga shkolla fillore ose e mesme e përshtatshme për lëndën për të cilën është menduar teksti shkollor dhe me të paktën dhjetë vjet përvojë në mësimdhënie.

(6) Përjashtimisht nga paragrafi (5) i këtij neni, nëse nuk ka numër të mjaftueshëm të recensentëve nga paragrafi (5) paragrafi 1. i këtij neni, komisioni recensues për dorëshkrimin e tekstit shkollor përbëhet nga:
- një mësues recensues nga fakultetet e mësimdhënies për lëndën për të cilën synohet teksti shkollor dhe me të paktën dhjetë vjet përvojë në mësimdhënie dhe
- dy recensues, mësues të shkollës fillore ose të mesme të përshtatshme për lëndën për të cilën është menduar teksti dhe me të paktën dhjetë vjet përvojë mësimore.

(7) Me përjashtim të paragrafëve (5) dhe (6) të këtij neni, për lëndët mësimore gjuha dhe kultura e komunitetit serb, boshnjak, vllah, turk ose rom, si dhe për lëndët që futen në mësimdhënie për herë të parë, recensues mund të jetë edhe personi që ka kryer së paku një arsim të lartë në fushën të cilës i përket lënda për të cilën është menduar teksti dhe që ka të paktën pesë vjet përvojë pune si mësues ose bashkëpunëtor në arsimin e lartë, pra si mësues në arsimin fillor ose të mesëm sipas lëndës përkatëse për të cilën është menduar teksti shkollor.

(8) Në përbërjen e komisionit recensues për dorëshkrimin e tekstit shkollor që është i dedikuar për nxënësit që ndjekin mësimin e gjuhës dhe shkrimit të ndryshëm nga gjuha maqedonase dhe shkrimi i saj cirilik, njëri nga anëtarët mund të jetë nga radhët e anëtarëve. të komuniteteve për të cilat është menduar teksti shkollor.

(9) Punonjës në Ministrinë, Byronë, Shërbimin Pedagogjik, Agjencinë Kombëtare për Programet Arsimore Evropiane dhe Lëvizshmërinë, Inspektoratin Shtetëror Arsimor, Qendrën, Qendrën Shtetërore të Provimeve dhe Qendrën për Arsimin e të Rriturve, Administratën për Zhvillim dhe Promovimi i arsimit në gjuhët e pjesëtarëve të komuniteteve, autori i dorëshkrimit të dorëzuar për tekstin shkollor, teksti i gjuhës së huaj dhe presidenti, nënkryetari dhe anëtari i Komisionit Kombëtar ose personi që është në marrëdhënie tjetër kontraktuale me autori, i cili mund të ndikojë në objektivitetin e vlerësimit, nuk mund të jetë anëtar i komisionit recensues për dorëshkrimet e teksteve shkollore, për të cilin paraqet deklaratë me shkrim në Shërbimin Pedagogjik.

(10) Punonjës në Ministrinë, Byronë, Shërbimin Pedagogjik, Agjencinë Kombëtare për Programet Arsimore Evropiane dhe Lëvizshmërinë, Inspektoriatin Shtetëror Arsimor, Qendrën, Qendrën Shtetërore të Provimeve dhe Qendrën për Arsimin e të Rriturve, Administratën për Zhvillim dhe Promovimi i arsimit në gjuhët e pjesëtarëve të komuniteteve, autori i dorëshkrimit të dorëzuar për tekstin shkollor, tekstin e gjuhëve të huaja, kryetari, nënkryetari dhe anëtari i Komisionit Kombëtar, nuk duhet të jenë në sallë me recensuesin linjë e drejtpërdrejtë farefisnore në çdo shkallë, pra vijë anësore deri në shkallën e tretë, për të cilën paraqet deklaratë me shkrim në Shërbimin Pedagogjik.

Neni 16

(1) Katalogu i teksteve shkollore të miratuara për përdorim është lista e teksteve shkollore me miratim të vlefshëm për përdorim, të cilën Shërbimi Pedagogjik e mban në formë elektronike në platformën e internetit në ueb faqen e Ministrisë.

(2) Shërbimi Pedagogjik pas marrjes së vendimit për miratimin dhe përdorimin e tekstit shkollor përditëson Katalogun e teksteve të miratuara për përdorim.

(3) Formën dhe përmbajtjen e katalogut nga paragrafi (1) i këtij neni, me propozim të Shërbimit Pedagogjik, i përcakton ministri.

(4) Vlera e katalogut të tekstit shkollor përcaktohet në bazë të formulës së përcaktuar me vendim të Qeverisë, me propozim të Ministrisë.

Neni 17

(1) Botuesi i teksteve të miratuara është i obliguar që:
- për të shtypur një tekst shkollor në përputhje me vendimin për miratimin dhe përdorimin e një teksti shkollor;

- të kryejë përkthim, redaktim ekspert, redaktim artistik, grafik dhe gjuhësor të tekstit shkollor të miratuar në gjuhët në të cilat zhvillohet mësimi në shkolla;
- të sigurojë qarkullim sipas kërkesës së Ministrisë, dhe në pajtim me nenin 24 paragrafi (4) të këtij ligji, për kohëzgjatjen e vendimit për miratimin e përdorimit të tekstit shkollor;
- të sigurojë një formular redaktimi të tekstit shkollor të miratuar për nevojat e përshtatjes dhe printimit të tij për nxënësit me aftësi të kufizuara, pas pëlqimit paraprak të autorit;
- të sigurojë një tekst shkollor në formë dixhitale, nëse e njëjta gjë kërkohet nga Ministria,
- për të siguruar shitjen e lirë të tekstit shkollor, në përputhje me paragrafët 1 dhe 2 të këtij paragrafi,
- të ofrojë një çmim për një tekst shkollor deri në shumën e përcaktuar në Katalogun e teksteve të miratuara për përdorim.

(2) Të drejtat dhe detyrimet ndërmjet botuesit dhe Ministrisë rregullohen reciprokisht me marrëveshje, e cila në veçanti përmban: lëndën e marrëveshjes, vlerën e marrëveshjes, të drejtat dhe detyrimet e botuesit dhe Ministrisë, afatin për dorëzimin dhe marrjen e teksteve, cilësinë e teksteve, mënyrën e pagesës, dënimet ndëshkuese dhe gjobat kontraktuale, kompensimin e dëmit dhe kushtet për zgjidhjen e kontratës.

(3) Ministria themelon komision prej pesë anëtarësh, nëpunës administrativë të punësuar në Ministri, të cilët konstatojnë nëse janë përmbushur obligimet nga paragrafi (1) i këtij neni. Nëse botuesi nuk vepron sipas paragrafit (1) të këtij neni, vendimi për miratimin e përdorimit të tekstit shkollor pushon së vlefshmi dhe ai fshihet nga Katalogu i teksteve të miratuara për përdorim.

(4) Kundër vendimit nga paragrafi (3) të këtij neni, lëshuesi ka të drejtë të paraqesë ankesë në Komisionin Shtetëror për vendimmarrje në procedurë administrative, në procedurë të punës dhe në mbikëqyrje inspektuese në shkallë të dytë, në afat prej 15 ditësh nga ditën e marrjes së vendimit.

(5) Ankesa nga paragrafi (4) i këtij neni mund të paraqitet edhe në formë elektronike me anë të mjetit elektronik të identifikimit përmes portalit kombëtar për shërbime elektronike ose përmes ndërmjetësit për shërbime administrative për mjete elektronike, në pajtim me rregulloret në fushën e menaxhimit elektronik dhe shërbimeve elektronike në fushën e dokumenteve elektronike, identifikimit elektronik dhe shërbimeve konfidenciale.

(6) Në rastet nga paragrafi (3) i këtij neni, shpallet konkurs i ri, përkatësisht konkurse.

Neni 18

(1) Shërbimi Pedagogjik, në pajtim me kurrikulat dhe planprogramet e miratuara, shpall thirrje publike për paraqitjen e kërkesave për miratimin e tekstit të gjuhës së huaj në ueb faqen e Ministrisë.

(2) Thirrja publike nga paragrafi (1) i këtij neni zgjat së paku dhjetë ditë, e më së shumti tre muaj nga dita e publikimit.

(3) Në thirrjen publike nga paragrafi (1) të këtij neni, botuesi nga shteti tjetër në të cilin është i regjistruar për veprimtari botuese, përmes përfaqësuesit ligjor në Republikën e Maqedonisë së Veriut, mund të aplikojë, më së shumti me një libër shkollor për një klasë/vit për një vit akademik.

(4) Përfaqësuesi ligjor i botuesit të huaj duhet t'i paraqesë Shërbimit Pedagogjik:
- emri i emetuesit të huaj dhe përfaqësuesi ligjor i emetuesit të huaj;
- dëshmi për veprimtarinë botuese të regjistruar të përfaqësuesit ligjor të botuesit të huaj nga Regjistri Qendror i Republikës së Maqedonisë së Veriut, jo më i vjetër se tre muaj;
- deklaratë nga botuesi i huaj se është i regjistruar për veprimtari botuese të vërtetuar nga noteri dhe të përkthyer nga një përkthyes i autorizuar gjyqësor;

- nëse shteti në të cilin është regjistruar botuesi i huaj nuk lëshon dokumentet e përcaktuara në thirrjen publike, Shërbimi Pedagogjik pranon një deklaratë që botuesi i huaj e vërteton pranë një autoriteti kompetent në vendin ku është regjistruar;
- autorizim për përfaqësim të përfaqësuesit ligjor në Republikën e Maqedonisë së Veriut nga botuesi i huaj, i vërtetuar në noter dhe i përkthyer nga përkthyes i autorizuar gjyqësor;
- marrëveshje e lidhur në vendin e botuesit të huaj, ndërmjet përfaqësuesit të autorizuar ligjor dhe botuesit të huaj se teksti i miratuar do të sigurohet dhe shpërndahet deri në vlefshmërinë e vendimit nga neni 19 paragrafi (10) i këtij ligji, i vërtetuar nga noteri dhe të përkthyer nga një përkthyes i autorizuar gjyqësor;
- teksti i gjuhës së huaj në pesë kopje të shtypura dhe një kopje në formë elektronike.

(5) Për verifikimin e dokumentacionit nga paragrafi (4) i këtij neni, ministri në afat prej shtatë ditësh nga dita e paraqitjes së kërkesës për miratimin e tekstit të gjuhës së huaj, themelon Komisionin për kontrollimin e dokumentacionit pas kërkesave të parashtruara për miratimin e tekstit të gjuhës së huaj (në tekstin e mëtejmë: Komisioni inspektues), nga radhët e nëpunësve administrativë të punësuar në Ministri.

(6) Komisioni inspektues përbëhet nga pesë anëtarë, nga të cilët njëri është kryetar dhe katër anëtarë të komisionit. Punën administrative profesionale për Komisionin Inspektues e kryen Shërbimi Pedagogjik.

(7) Komisioni inspektues është i detyruar t'i shqyrtojë kërkesat e pranuara në afat që nuk mund të jetë më i gjatë se 30 ditë pune nga dita e formimit të komisionit.

(8) Mandati i kryetarit dhe anëtarëve të Komisionit inspektues përfundon me paraqitjen e raportit për punën e komisionit te drejtori i Shërbimit Pedagogjik.

Neni 19

(1) Drejtori i Shërbimit Pedagogjik nga radhët e nëpunësve administrativë të punësuar në Shërbimin Pedagogjik, në afat prej tri ditësh pas përfundimit të thirrjes publike, formon komision për përzgjedhjen e recensentëve, me propozimin e të cilit në mënyrë të rastësishme përzgjidhen tre recensues nga baza e recensentëve nga fusha e lëndës mësimore, për anëtarët e Komisionit për Vlerësimin Profesional të teksteve të gjuhëve të huaja.

(2) Komisioni për vlerësimin e ekspertëve e teksteve të gjuhëve të huaja, përbëhet nga :
- dy recensues dhe mësues nga fakultetet e mësimdhënies për lëndën për të cilën është menduar teksti dhe me të paktën dhjetë vjet përvojë në arsim dhe
- një recensues nga shkolla fillore ose e mesme e përshtatshme për lëndën për të cilën synohet teksti dhe me të paktën dhjetë vjet përvojë në arsim.

(3) Përjashtimisht nga paragrafi (2) i këtij neni, nëse nuk ka numër të mjaftueshëm të recensentëve të paraparë në paragrafin (2) alineja 1 të këtij neni, Komisioni i ekspertëve vlerësues i teksteve të gjuhëve të huaja, përbëhet nga:
- një recensues mësimor nga fakultetet e mësimdhënies për lëndën për të cilën synohet teksti dhe me të paktën dhjetë vjet përvojë në arsim dhe
- dy recensues dhe mësues të shkollës fillore ose të mesme të përshtatshme për lëndën për të cilën është menduar teksti dhe me të paktën dhjetë vjet përvojë në arsim.

(4) Anëtarëve të Komisionit për vlerësim profesional tekstet e gjuhës së huaj i nënshtrohen një tarife, shuma e së cilës përcaktohet nga ministri, në bazë të fushës dhe kompleksitetit të punës së teksteve.

(5) Shërbimi Pedagogjik i dorëzon tekstet në gjuhë të huaja në Komisionin e Vlerësimit Profesional të teksteve të gjuhëve të huaja dhe të Byrosë.

(6) Komisioni për vlerësimin e ekspertëve i teksteve të gjuhës së huaj, brenda 14 ditëve nga dita e marrjes së teksteve të gjuhës së huaj, kryen vlerësimin ekspert të tekstit sipas Metodologjisë për vlerësimin e teksteve, për të cilin përgatit një ekspertizë, të cilën ia paraqet drejtorit të Shërbimi Pedagogjik. Byroja, brenda 14 ditëve nga dita e marrjes së teksteve të gjuhëve të huaja, kryen vlerësimin ekspert të tekstit, sipas planit mësimor për gjuhën e huaj përkatëse, për të cilin përgatisin një ekspertizë, të cilën ia paraqesin drejtorit të Shërbimi Pedagogjik.

(7) Çdo anëtar i komisionit për vlerësimin e ekspertëve e teksteve të gjuhëve të huaja plotëson në mënyrë të pavarur Metodologjinë për vlerësimin e një teksti mësimor për çdo tekst të gjuhës së huaj individualisht me stilolaps. Titulli i tekstit të gjuhës së huaj, nota ose viti, autori(ët) e tekstit shkollor, emri dhe mbiemri i anëtarit të Komisionit të Vlerësimit Profesional janë shkruar në Metodologjinë e Vlerësimit të Tekstit të teksteve të gjuhëve të huaja. Anëtarët nuk mund të bëjnë korrigjime në Metodologjinë e Vlerësimit të Tekstit.

(8) Vendimet e komisionit për vlerësim të ekspertëve për tekstet e gjuhëve të huaja miratohen me shumicën e votave nga numri i përgjithshëm i anëtarëve. Mendimi i ekspertit nënshkruhet nga kryetari dhe anëtarët e Komisionit të Vlerësimit të Ekspertëve të teksteve të gjuhës së huaj dhe i dorëzohet në dy kopje drejtorit të Shërbimit Pedagogjik.

(9) Në mendimin e ekspertit duhet të theksohet lënda dhe klasa/viti për të cilin është referuar teksti shkollor, titulli i tekstit, emri dhe mbiemri i autorit(ve), shtëpia botuese, si dhe mendim i arsyetuar për arsyet, për miratimin ose mosmiratimin e tekstit shkollor. Në pjesën e fundit të ekspertizës, teksti i gjuhës së huaj për të cilin përmendet komisioni për vlerësimin e ekspertëve propozohet dhënia e miratimit për përdorimin e teksteve të gjuhëve të huaja.

(10) Drejtori i Shërbimit Pedagogjik, në bazë të ekspertizës me propozim për miratim nga Komisioni i Vlerësimit Profesional të teksteve të gjuhëve të huaja dhe me ekspertizë pozitive nga Byroja, miraton vendim për miratimin/mosmiratimin e përdorimit të tekstit të gjuhës së huaj.

(11) Vendimi nga paragrafi (10) i këtij neni mund të nxirret edhe në formë të dokumentit elektronik që dorëzohet në profilin e shfrytëzuesit në portalin kombëtar për shërbime elektronike ose në një pikë për shërbime, në pajtim me rregulloret. në fushën e menaxhimit elektronik dhe shërbimeve elektronike në fushën e dokumenteve elektronike, identifikimit elektronik dhe shërbimeve konfidenciale.

(12) Në afat prej 15 ditësh nga dita e pranimit të vendimit për miratim/mosmiratim nga paragrafi (10) i këtij neni, botuesi nga shteti tjetër në të cilin është i regjistruar për veprimtari botuese, përmes përfaqësuesit ligjor në Republikën e Maqedonisë së Veriut, mund të bëjë ankesë në Komisionin Shtetëror për vendimmarrje në procedurën administrative, procedurën e punësimit dhe mbikëqyrjen inspektuese të shkallës së dytë.

(13) Ankesa nga paragrafi (12) i këtij neni mund të paraqitet edhe në formë elektronike duke përdorur mjet identifikimi elektronik përmes portalit kombëtar për shërbime elektronike ose nëpërmjet ndërmjetësit për shërbime administrative për rrugë elektronike, në përputhje me rregulloret në fushën e menaxhimit elektronik dhe shërbimeve elektronike në fushën e dokumenteve elektronike, identifikimit elektronik dhe shërbimeve konfidenciale.

(14) Shërbimi Pedagogjik pas marrjes së vendimit për miratimin dhe përdorimin e tekstit të gjuhës së huaj, tekstin e miratuar e fut në Katalogun e teksteve të miratuara.

(15) Nëse asnjë botues i huaj nuk regjistrohet për thirrjen publike, shpallet një thirrje e re publike,

gjegjësisht thirrje publike.

(16) Nëse Komisioni i ekspertëve vlerësues për tekstet e gjuhëve të huaja ka propozim për miratimin e tekstit të gjuhës së huaj, por nuk ka ekspertizë pozitive nga Byroja nga paragrafi (6) i këtij neni, procedura ndërpritet dhe bëhet thirrje/thirrje e re publike shpallur.

(17) Ministria blen numrin e nevojshëm të teksteve shkollore të miratuara në gjuhë të huaja, për të ofruar tekste falas në arsimin fillor dhe të mesëm.

Neni 20

(1) Nëse teksti i miratuar për gjuhën e huaj zëvendësohet me një botim të ri nga botuesi dhe ndryshimet nuk përfaqësojnë më shumë se 30% të përmbajtjes së tekstit dhe janë në përputhje me kurrikulën, mund të merret vendim i ri i lëshuar për botimin e ri të tekstit shkollor për përdorimin e botimit të ri të tekstit shkollor.

(2) Vendimi nga paragrafi (1) i këtij neni mund të nxirret edhe në formë të dokumentit elektronik që dorëzohet në profilin e shfrytëzuesit në portalin kombëtar për shërbime elektronike ose në një pikë për shërbime, në pajtim me rregulloret në fushën e menaxhimit elektronik dhe shërbimeve elektronike në fushën e dokumenteve elektronike, identifikimit elektronik dhe shërbimeve konfidenciale.

(3) Për përdorimin e tekstit shkollor nga paragrafi (1) i këtij neni, botuesi i paraqet kërkesë Shërbimit Pedagogjik jo më vonë se 31 mars, pas së cilës drejtori i Shërbimit Pedagogjik formon një komision të përzgjedhur në mënyrë të rastësishme nga baza e recensentët dhe një përfaqësues nga Byroja, i cili duhet të japë mendim nëse teksti shkollor ka ndryshuar më shumë se 30% të përmbajtjes së tekstit dhe nëse ndryshimet janë në përputhje me kurikulën.

(4) Kërkesa nga paragrafi (3) i këtij neni mund të paraqitet edhe në formë elektronike, duke përdorur mjete për identifikim elektronik përmes portalit kombëtar për shërbime elektronike ose përmes ndërmjetësit për shërbime administrative në mënyrë elektronike, në pajtim me dispozitat nga terreni të menaxhimit elektronik dhe shërbimeve elektronike dhe nga fusha e dokumenteve elektronike, identifikimit elektronik dhe shërbimeve konfidenciale.

(5) Komisioni nga paragrafi (3) i këtij neni përbëhet nga:
- një mësues nga fakultetet e fushës së lëndës mësimore për të cilën synohet teksti mësimor me të paktën dhjetë vjet përvojë pune si mësues, pra bashkëpunëtor në arsimin e lartë nga baza e recensentëve të përzgjedhur rastësisht dhe
- një mësues nga arsimi fillor, përkatësisht i mesëm i përshtatshëm për lëndën për të cilën është menduar teksti, me së paku dhjetë vjet përvojë pune në mësimdhënie nga baza e recensentëve të përzgjedhur rastësisht;
- një përfaqësues nga Byroja nga fusha lëndore.

(6) Anëtarët e komisionit nga paragrafi (3) i këtij neni, kanë të drejtë në kompensim, lartësinë e të cilit e cakton ministri, në bazë të vëllimit dhe kompleksitetit të punës së teksteve shkollore.

(7) Komisioni nga paragrafi (3) i këtij neni mendimin e tij ia dorëzon drejtorit të Shërbimit Pedagogjik më së voni në afat prej 20 ditësh nga dita e themelimit.

(8) Në bazë të mendimit të komisionit nga paragrafi (7) i këtij neni, drejtori i Shërbimit Pedagogjik merr vendim për përdorimin e botimit të ri të tekstit shkollor nga paragrafi (1) i këtij neni, d.m.th. Vendimi me të cilin refuzohet kërkesa e botuesit nga paragrafi (3) i këtij neni.

(9) Kundër vendimit nga paragrafi (8) i këtij neni, mund të parashtrohet ankesë Komisionit Shtetëror për vendimmarrje në procedurë administrative, procedurë të punës dhe mbikëqyrje inspektuese në shkallë të dytë, në afat prej 15 ditësh nga dita e pranimit të vendimit.

(10) Ankesa nga paragrafi (9) i këtij neni mund të paraqitet edhe në formë elektronike duke përdorur mjet identifikimi elektronik përmes portalit kombëtar për shërbime elektronike ose përmes ndërmjetësit për shërbime administrative për mjete elektronike, në përputhje me rregulloret në fushën e menaxhimit elektronik dhe shërbimeve elektronike në fushën e dokumenteve elektronike, identifikimit elektronik dhe shërbimeve konfidenciale.

Neni 21

(1) Përfaqësuesi ligjor i botuesit të huaj të teksteve të miratuara në gjuhë të huaja është i detyruar që:
- të sigurojë një tekst shkollor në përputhje me vendimin për miratimin e një teksti shkollor për përdorim,
- të sigurojë tekstin shkollor në pajtim me vendimin për përdorimin e botimit të ri të tekstit sipas nenit 20 paragrafi (8) të këtij ligji,
- për të siguruar qarkullimin në përputhje me kërkesat e shkollave për kohëzgjatjen e vendimit për miratimin e një teksti shkollor në përdorim dhe
- të sigurojë shitjen e lirë të tekstit shkollor, nga paragrafi 1 i këtij paragrafi, para fillimit të vitit shkollor;

(2) Nëse përfaqësuesi ligjor i botuesit të huaj nuk vepron në përputhje me paragrafin (1) të këtij neni, vendimi për miratimin e përdorimit/vendimit për përdorimin e botimit të ri të tekstit shkollor pushon të jetë i vlefshëm dhe teksti shkollor fshihet nga Katalogu i teksteve të miratuara.

(3) Në rastet nga paragrafi (2) i këtij neni, shpallet thirrje e re publike, përkatësisht thirrje publike.

Neni 22

Në tekstin e futur në Katalogun e teksteve të miratuara futen këto të dhëna:
- titulli i tekstit shkollor,
- emrin e lëndës, klasën/vitin dhe arsimin,
- numrin dhe datën e vendimit për miratimin në përdorim të tekstit shkollor,
- shënime të veçanta në lidhje me printimin dhe përdorimin (sektori, kualifikimi, lënda e rregullt/zgjedhore),
- emri dhe mbiemri i autorit/ve të tekstit shkollor,
- emri dhe mbiemri i recensentëve,
- emri dhe mbiemri i ilustruesit,
- emri dhe mbiemri i personave që kanë kryer redaktime grafike dhe teknike dhe personi juridik,
- emri dhe mbiemri i përkthyesit nëse teksti shkollor është duke u përkthyer,
- emri dhe mbiemri i pedagogut të gjuhës,
- emri dhe mbiemri i redaktorit ekspert,
- emri dhe mbiemri i redaktorit,
- emri dhe selia e emetuesit,
- emri dhe selia e printerit,
- qarkullimi i tekstit shkollor,
- viti i shtypjes dhe
- ISBN (ISBN) numër ose Katalogim CIP në një botim të Institucionit Kombëtar - Biblioteka Universitare “Sht. Klim ent Ohridski“ - Shkup.

Neni 23

Libri shkollor nuk duhet të përmbajë mesazhe reklamuese, shpallje po përmbajtje që nxisin diskriminimin mbi çfarëdo baze diskriminimi të parashikuar në Kushtetutën e Republikës së Maqedonisë së Veriut.

Neni 24

(1) Tekstet shkollore nga neni 6 paragrafi (1) i këtij ligji, të cilat futen në Katalogun e teksteve të miratuara, mund të përdoren më së shumti pesë vite shkollore, përveç teksteve për klasën e parë, të dytë dhe të tretë të cilat ofrohen çdo vit shkollor.

(2) Mësuesit janë të obliguar t'u tregojnë nxënësve dhe prindërve se tekstet shkollore janë për përdorim pesëvjeçar dhe nuk guxojnë të dëmtohen, nënvizohen ose shënohen me pjesë të veçanta të tekstit në tekst, përveç teksteve shkollore për të parën, klasat e dyta dhe të treta.

(3) Për numrin e kërkuar të teksteve shkollore dhe zëvendësimin e teksteve të dëmtuara për Vitin e ardhshëm akademik, shkolla është e detyruar të plotësojë formularin në formë elektronike për porositjen e teksteve shkollore në faqen e internetit „ucebnici.mon.gov.mk“ dhe të njëjtën të dorëzojë në Shërbimin Pedagogjik, për porositjen e teksteve shkollore deri në fund të muajit maj të vitit aktual;

(4) Në bazë të urdhrit nga paragrafi (3) i këtij neni, Ministria bën blerjen e teksteve shkollore.

Neni 25

(1) Pas përfundimit të vitit shkollor, nxënësi është i detyruar t'ia kthejë shkollës kompletin e teksteve të padëmtuara, përveç teksteve për klasën e parë, të dytë dhe të tretë.

(2) Nxënësit që dërgohen në provim plotësues, i kthejnë tekstet shkollore pas përfundimit të vitit shkollor.

(3) Nëse nxënësi nuk i kthen tekstet ose i kthen të dëmtuara, prindi ose kujdestari është i detyruar të paguajë kompensim në shumën prej 70% të vlerës së katalogut të tekstit. Për çdo vit pasues përdorimi, vlera e a zvogëlohet me 10% nga vlera e katalogut të tekstit shkollor.

(4) Çdo shkollë është e detyruar të themelojë një fond të teksteve shkollore.

(5) Drejtori i shkollës është përgjegjës për fondin e teksteve shkollore në shkollë.

(6) Drejtori i shkollës, drejtuesi i departamentit, gjegjësisht drejtuesi i klasës, mësuesit dhe bibliotekarët në shkollë, janë përgjegjës për marrjen, ruajtjen, caktimin dhe kthimin e teksteve shkollor.

(7) Nëse Shërbimi Pedagogjik konstaton se shkolla vepron në kundërshtim me dispozitat e këtij ligji, për porositjen, pranimin, ruajtjen, caktimin dhe kthimin e teksteve shkollore, e njofton Inspektoratin Shtetëror të Arsimit, i cili vepron në kuadër të kompetencave të tij dhe në afat prej 15 ditësh nga dita e marrjes së njoftimit, njofton Shërbimin Pedagogjik për masat e marra.

(8) Mënyra e porositjes, marrjes, ruajtjes, caktimit dhe kthimit të teksteve shkollore caktohet nga ministri, me propozim të Shërbimit Pedagogjik.

Neni 26

(1) Libri shkollor tërhiqet nga përdorimi, nëse:
- miratohet një kurikul e re ose nëse më shumë se 30% e kurikulës është ndryshuar ose plotësuar,
- nuk i plotëson qëllimet shkencore-profesionale dhe metodologjike,
- ka gabime dhe lëshime thelbësore në tekstin shkollor ose në përkthimin e gjuhëve të mësimit dhe/ose
- përmban material që fyen historinë, kulturën dhe vlerat e tjera të qytetarëve të Republikës,
- në bazë të mendimit të Byrosë, përkatësisht të Qendrës nga paragrafët (6) dhe (7) të këtij neni,
- për shkak të skadimit të kontratës për kalimin e të drejtës materiale të autorit, pra nuk është lidhur kontratë e re ndërmjet Ministrisë dhe autorit/ve.

(2) Për nxjerrjen nga përdorimi të tekstit të miratuar, ministri formon komision të përbërë nga shtatë anëtarë, nga të cilët një anëtar i Ministrisë nga grada e nëpunësve administrativë, një anëtar nga shërbimi pedagogjik nga grada e nëpunësve administrativë, dy anëtarë. nga radha e mësuesve të shquar dhe një anëtar këshilltar nga Byroja, gjegjësisht Qendra nga fusha lëndore për të cilën është menduar teksti, një anëtar nga Inspektorati Shtetëror Arsimor dhe një mësues nga fakulteti i mësimdhënies nga fusha lëndore.

(3) Me propozim të komisionit nga paragrafi (2) i këtij neni, ministri mund ta tërheqë nga përdorimi tekstin e miratuar dhe të kërkojë kompensim nga botuesi në pajtim me marrëveshjen nga neni 17 paragrafi (2) të këtij ligji, nga komisioni recensues i dorëshkrimeve për tekstet shkollore dhe nga Komisioni Kombëtar, në varësi të gabimit të konstatuar.

(4) Anëtarët e komisionit nga paragrafi (2) i këtij neni, kanë të drejtë në kompensim, lartësinë e të cilit e cakton ministri, në bazë të fushëveprimit dhe kompleksitetit të punës së teksteve shkollore.

(5) Teksti mësimor tërhiqet nga përdorimi në afat prej 15 ditësh nga dita e marrjes së vendimit për tërheqje, për çka Shërbimi Pedagogjik i njofton shkollat që përdorin tekstin e tërhequr.

(6) Për përmirësimin e përhershëm të cilësisë dhe modernizimin e tekstit të miratuar, pas pesë vjetësh të përdorimit të tekstit nga botimi i parë, pas mendimit të mëparshëm nga Byroja, përkatësisht Qendra, Shërbimi Pedagogjik mund ta tërheqë tekstin nga përdorni dhe shpallni një konkurs të ri.

(7) Me përjashtim nga paragrafi (6) i këtij neni, dhe para skadimit të pesë viteve të përdorimit të tekstit shkollor nga botimi i parë, pas mendimit të mëparshëm nga Byroja, përkatësisht Qendra, Shërbimi Pedagogjik mund ta tërheqë tekstin shkollor nga përdorimi dhe shpall konkurs të ri.

(8) Një tekst shkollor që është tërhequr nga përdorimi fshihet nga Katalogu i teksteve të miratuara

(9) Pas tërheqjes së tekstit nga përdorimi, shpallet konkurs, përkatësisht shpallet thirrje publike për pajisjen me tekst shkollor.

Neni 27

(1) Me përjashtim të neneve 2 dhe 5 të këtij ligji, për lëndët mësimore për të cilat është përcaktuar nevoja për libër shkollor, ndërsa për lëndët mësimore nuk janë miratuar tekste në pajtim me nenin 14 paragrafi (12) dhe nenin 19 paragrafi (10) i këtij ligji, materialet mësimore të prodhuara nga Biroja mund të përdoren në shkollë në vend të teksteve shkollore.

(2) Materialet mësimore nga paragrafi (1) i këtij neni përgatiten në përputhje me planin mësimor dhe janë zëvendësues për tekstin shkollor deri në miratimin e tij.

(3) Materialet mësimore nga paragrafi (1) i këtij neni i prodhon Byroja.

(4) Në shkolla, përveç teksteve dhe materialeve mësimore, fletoret e punës mund të përdoren edhe për arritjen e qëllimeve të caktuara arsimore të përcaktuara nga programi mësimor për lëndën, si dhe synimet nga temat
ndërkurrikulare, të cilat nxisin nxënës-nxënës dhe/ose nxënës. - ndërveprimi i përmbajtjes dhe kërkimi dhe/ose puna në grup. Fletoret e punës duhet të jenë në përputhje me parimet shkencore dhe normat etike, si dhe të jenë të përshtatshme nga ana pedagogjike, psikologjike dhe didakto-metodike për t'u përdorur sipas lëndës mësimore për të cilën synohen.

(5) Kërkesën për miratimin e fletores së punës nga paragrafi (4) i këtij neni, botuesi i fletores e paraqet Shërbimit Pedagogjik. Kërkesa mund të paraqitet edhe në formë elektronike, duke përdorur mjete për identifikim elektronik nëpërmjet Portalit Kombëtar për shërbimet elektronike ose nëpërmjet një ndërmjetësi për shërbimet administrative në mënyrë elektronike, në përputhje me rregulloret në fushën e menaxhimit elektronik dhe shërbimeve elektronike dhe në fushën e dokumente elektronike, identifikim elektronik dhe shërbime konfidenciale.

(6) Fletoren e punës nga paragrafi (4) i këtij neni, për përdorim në shkolla, e miraton Shërbimi Pedagogjik, pasi paraprakisht të ketë marrë mendim pozitiv nga Byroja, përkatësisht Qendra.

(7) Vendimi për miratim/mosmiratim nga paragrafi (6) i këtij neni merret në afat prej 30 ditësh nga dita e paraqitjes së kërkesës nga paragrafi (5) i këtij neni. Vendimi mund të jepet edhe në formën e një dokumenti elektronik që dorëzohet në profilin e përdoruesit në Portalin Kombëtar për shërbimet elektronike ose në një pikë për shërbimet, në përputhje me rregulloret në fushën e menaxhimit elektronik dhe shërbimeve elektronike dhe në fushën e dokumenteve elektronike, identifikimit elektronik dhe shërbimeve konfidenciale.

(8) Mënyra e miratimit të fletores së punës nga paragrafi (4) i këtij neni, e përcakton ministri, me propozim të Shërbimit Pedagogjik.

(9) Ministria mund të blejë numrin e nevojshëm të librezave të miratuara nga paragrafi (6) i këtij neni.

(10) Punonjës në Ministrinë, Byronë, Shërbimin Pedagogjik, Agjencinë Kombëtare për Programet Arsimore Evropiane dhe Lëvizshmërinë, Inspektoratin Shtetëror Arsimor, Qendrën, Qendrën Shtetërore të Provimeve, Administratën për Zhvillimin dhe Promovimin e Arsimit në Gjuhë. i anëtarëve të komunitetit dhe në Qendrën e Edukimit të të rriturve, nuk mund të jetë autor ose botues i fletores së punës nga paragrafi (4) i këtij neni.

(11) Kundër vendimit për mosmiratim nga paragrafi (7) i këtij neni, në afat prej 15 ditësh nga dita e pranimit të vendimit, mund të parashtrohet ankesë Komisionit shtetëror për vendimmarrje në procedurë administrative, procedurë të punës dhe mbikëqyrje inspektuese. në shkallën e dytë.

(12) Ankesa nga paragrafi (11) i këtij neni mund të parashtrohet edhe në formë elektronike duke përdorur mjet elektronik të identifikimit përmes portalit kombëtar për shërbime elektronike ose përmes ndërmjetësit për shërbime administrative për mjete elektronike, në pajtim me rregulloret në fushën e menaxhimit elektronik dhe shërbimeve elektronike në fushën e dokumenteve elektronike, identifikimit elektronik dhe shërbimeve konfidenciale.

IV. MBIKËQYRJE

Neni 28

(1) Mbikëqyrjen mbi zbatimin e dispozitave të këtij ligji dhe të akteve të nxjerra në bazë të këtij ligji e kryen ministria.

(2) Mbikëqyrjen inspektuese mbi zbatimin e dispozitave të këtij ligji dhe të rregulloreve të nxjerra në bazë të këtij ligji e kryen Inspektorati Shtetëror i Arsimit në pajtim me kompetencat dhe kompetencat e tij të përcaktuara me ligj.

(3) Procedura e mbikëqyrjes inspektuese nga paragrafi (2) i këtij neni, inicohet dhe zhvillohet sipas dispozitave të këtij ligji, Ligjit për inspektimin arsimor dhe Ligjit për mbikëqyrjen inspektuese.

(4) Nëse gjatë mbikëqyrjes inspektuese, inspektori shtetëror i arsimit konstaton mangësi, me aktvendim paralajmëron dhe cakton afat në të cilin institucioni është i detyruar t'i largojë parregullsitë dhe mangësitë e përcaktuara me procesverbal.

V. DISPOZITA KUNDËRVAJTËSE

Neni 29

(1) Gjobë në shumë prej 400 deri në 500 euro në kundërvlerë në denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtje drejtorit të shkollës fillore ose të mesme nëse:
- nuk themelon fond të teksteve shkollore (neni 25 paragrafi 4 i këtij ligji);
- nuk organizon pranimin, ruajtjen, ndarjen dhe kthimin e kompleteve të teksteve shkollore (neni 25 paragrafi (6) i këtij ligji dhe
- përdor fletoret e punës që nuk janë të miratuara nga Shërbimi Pedagogjik (neni 27 paragrafi (4) i këtij ligji.

(2) Me gjobë në shumë prej 150 deri në 250 euro në kundërvlerë në denarë do t'i shqiptohet udhëheqësi i departamentit, përkatësisht udhëheqësi i klasës, mësimdhënësit dhe bibliotekarët nga neni 25 paragrafi (6) të këtij ligji, për kundërvajtje nga paragrafi (1). 1) paragrafi 2 i këtij neni.

(3) Gjobë në shumë prej 800 deri në 1000 euro në denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtje drejtorit të shkollës fillore ose të mesme, nëse:
- përdorin tekste shkollore, të cilat nuk janë miratuar për përdorim nga Komisioni Kombëtar i Teksteve (neni 14 paragrafi (12) i këtij ligji).
- të përdorë tekste në gjuhë të huaj, të cilat nuk janë miratuar për përdorim nga drejtori i Shërbimit Pedagogjik (neni 19 paragrafi (10) i këtij ligji).

(4) Gjobë në shumë prej 200 deri në 250 euro në kundërvlerë në denarë do t'i shqiptohet mësimdhënësit për kundërvajtje nga paragrafi (3) i këtij neni.

Neni 30

Për shkeljet nga neni 29 i këtij ligji, procedurë për kundërvajtje drejton dhe sanksion për kundërvajtje shqipton gjykata kompetente.

Neni 31

(1) Për veprat e përcaktuara në nenin 29 të këtij ligji, inspektori shtetëror i arsimit është i obliguar që kryesit të kundërvajtjes t'i lëshojë urdhërpagesë në pajtim me Ligjin për kundërvajtje.

(2) Nëse kryesi e merr urdhërpagesën penale, duhet ta nënshkruajë atë. Pranimi i urdhërpagesës penale nga kryesi i veprës shënohet në procesverbal.

(3) Në procesverbalin nga paragrafi (2) i këtij neni, përcaktohet mënyra se si do të mënjanohen pasojat e dëmshme të veprës penale, si dhe mënyra e tejkalimit të pasojave të veprës së kryer.

(4) Kur personi juridik paraqitet si kryes i kundërvajtjes, procesverbali dhe urdhërpagesa e kundërvajtjes nënshkruhen nga drejtori i shkollës së mesme ose personi i autorizuar prej tij.

(5) Inspektori shtetëror arsimor është i obliguar të mbajë evidencë për urdhërpagesat e lëshuara penale dhe rezultatin e procedurës së inicuar.

(6) Në evidencën nga paragrafi (5) i këtij neni mblidhen, përpunohen dhe ruhen këto të dhëna: emri dhe mbiemri, përkatësisht titulli i kryerësit të veprës, vendbanimi, përkatësisht vendbanimi, selia, lloji i veprës, numri i urdhërpagesës për kundërvajtje që është lëshuar dhe rezultati i procedurës.

(7) Të dhënat personale nga paragrafi (6) i këtij neni mbahen pesë vjet nga data e regjistrimit në evidencë.

(8) Formën dhe përmbajtjen e urdhërpagesës me vonesë e përcakton ministri.

Neni 32

Mjetet nga gjobat e shqiptuara nga inspektorët shtetërorë të arsimit janë të hyra të Buxhetit të Republikës së Maqedonisë së Veriut.

VI. DISPOZITAT KALIMTARE DHE PËRFUNDIMTARE

Neni 33

Aktet nënligjore të parashikuara nga ky ligj do të miratohen brenda tre muajve nga data e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Neni 34

Procedurat për miratimin dhe përdorimin e teksteve shkollore që kanë filluar deri në ditën e hyrjes në fuqi të këtij ligji do të përfundojnë në pajtim me Ligjin për tekstet shkollore për arsimin fillor dhe të mesëm ("Gazeta zyrtare e RM" nr. 98/ 08, 99/09, 83/10, 36/11, 135/11, 46/12, 24/13, 120/13, 29/14, 146/15, 217/15, 30/16 dhe 21/18).

Neni 35

Tekstet shkollore të miratuara deri në datën e hyrjes në fuqi të këtij ligji, vazhdojnë të përdoren, deri në marrjen e vend imit për tërheqjen e tyre nga përdorimi.

Neni 36

Me hyrjen në fuqi të këtij ligji, Ligji për tekstet shkollore në arsimin fillor dhe të mesëm ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 98/08, 99/09, 83/10, 36/11, 135/11) pushon së vlefshmi, 46/12, 24/13, 120/13, 29/14, 146/15, 217/15, 30/16 dhe 21/18).

Neni 37

Ky ligj hyn në fuqi ditën e tetë nga dita e botimit në “Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë së Veriut”.

DISPOZITA NGA LIGJET PËR NDRYSHIM DHE/OSE PLOTËSIM

Ligj për ndryshimin e Ligjit për librat shkollorë në arsimin fillor dhe të mesëm ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut" nr. 74/2025):

Neni 2

Ky ligj hyn në fuqi ditën e publikimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë së Veriut".